

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 36 RvO PvdA behoud kleine
retailondernemers binnenstad
ter informatie
Steller Jeroen Berends

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0503678307   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 48885-2023
Datum 15-2-2023   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u ons antwoord op de door R. Tjepkema van de PvdA gestelde vragen ex art. 36 RvO over het behoud van kleine retailondernemers in de Groningse binnenstad. De brief van de vragensteller treft u als bijlage aan.

- 1. Is het college het met de PvdA eens dat kleine retailondernemers van grote waarde zijn voor de bruisende Groningse binnenstad, en dat een gezonde balans tussen kleine retailondernemers, horecazaken, ketens, wonen en ander bedrijvigheid nodig is voor een duurzame binnenstad?*

We zijn het met u eens dat kleine retailers van grote waarde en essentieel zijn voor een goed functionerende en toekomstbestendige binnenstad. Lokale winkeliers en speciaalzaken versterken door hun eigenheid de identiteit van de verschillende (sfeer)gebieden in de binnenstad. Ze zorgen voor synergie met andere sectoren, zoals kleine speciaalhoreca en andere zaken met een heel eigen Groningse signatuur.

- 2. Ziet het college net als de PvdA dat het voor steeds meer kleine retailondernemers lastig is in de binnenstad te kunnen blijven wegen concurrentie met (dag)horecazaken die wel hogere huurprijzen kunnen betalen, en dat de balans daarmee doorslaat? Zo nee, waarom niet?*

We zien dat kleine zelfstandige retailers het soms moeilijk hebben. Niet alleen in de binnenstad, maar ook in onze andere dorps- en wijkcentra. Dat is niet één op één te relateren aan de concurrentie met (dag)horeca, maar heeft te maken

met meerdere ingrijpende en al langer gaande transitie in de winkelmarkt. Een transitie die door opeenvolgende crises (corona, energiecrisis, inflatie, etc.) bovendien wordt versneld.

Zo is onze manier van winkelen sterk veranderd door technologische ontwikkelingen. Dat heeft gevolgen voor het aantal winkelmeters. Veel aankopen, zoals kleding en luxeartikelen, worden via internet gekocht en bezorgd aan huis of op een locatie om af te halen. Muziek, literatuur, film wordt steeds meer digitaal. Mede onder invloed van internetaankopen veranderen onze bezoeken aan recreatieve winkelgebieden. Meer en meer combineren bezoekers winkelen met allerlei vormen van horeca, diensten, leisure, cultuur, onderwijs, werken en zorg. De tijd dat functies strikt van elkaar gescheiden zijn – met monotone winkelstraten, waar je van winkel naar winkel gaat – is definitief voorbij.

De snelle ontwikkelingen in de detailhandel brengen ook bedreigingen met zich mee. Zo zien we dat het winkelvastgoed meer en meer in handen komt van een steeds kleinere groep commerciële vastgoedpartijen. Veel vastgoedinvesteerders - zeker niet alle – maken puur commerciële afwegingen bij de invulling van hun panden, gericht op winstbejag en niet op de gemeenschap. Zo zien we dat in Groningen veel winkelvastgoed wordt ingevuld met (fastfood) maaltijdbezorgers vanuit zogenoemde ‘dark kitchens’. Na Amsterdam heeft Groningen het hoogste aantal bezorg- en afhaalconcepten in de foodsector van alle gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. Dit zegt iets over de urgentie van en opgave voor deze vorm van detailhandel, die steeds vaker z'n weg vindt naar leegstaande en vrijkomende winkelpanden in de binnenstad. Deze bedrijvigheid draagt niet bij aan de gewenste verblijfskwaliteit, beleving en uitstraling van de binnenstad en onze andere centra, maar richt zich op gemak en snelheid voor klandizie elders. Om het tij te keren werken wij daarom aan beleid voor de regulering van de snelgroeiende bezorg- en afhaaleconomie, inclusief de in 2021 geïntroduceerde flitsbezorgers. Wij zullen uw raad voor de zomer hierover nader informeren.

Tegelijkertijd beogen wij met een gemeentelijk ontwikkelbedrijf meer grip te krijgen op de diversiteit in het (winkel)aanbod in de binnenstad. De toekomstige invulling van het voormalige Dudok-tankstation met een bakkerij en Het Pomphuis met een restaurant en museumcafé, beide door Groningse ondernemers, zijn hiervan voorbeelden. Over het vervolg van het gemeentelijke ontwikkelbedrijf informeren wij uw raad in april 2023.

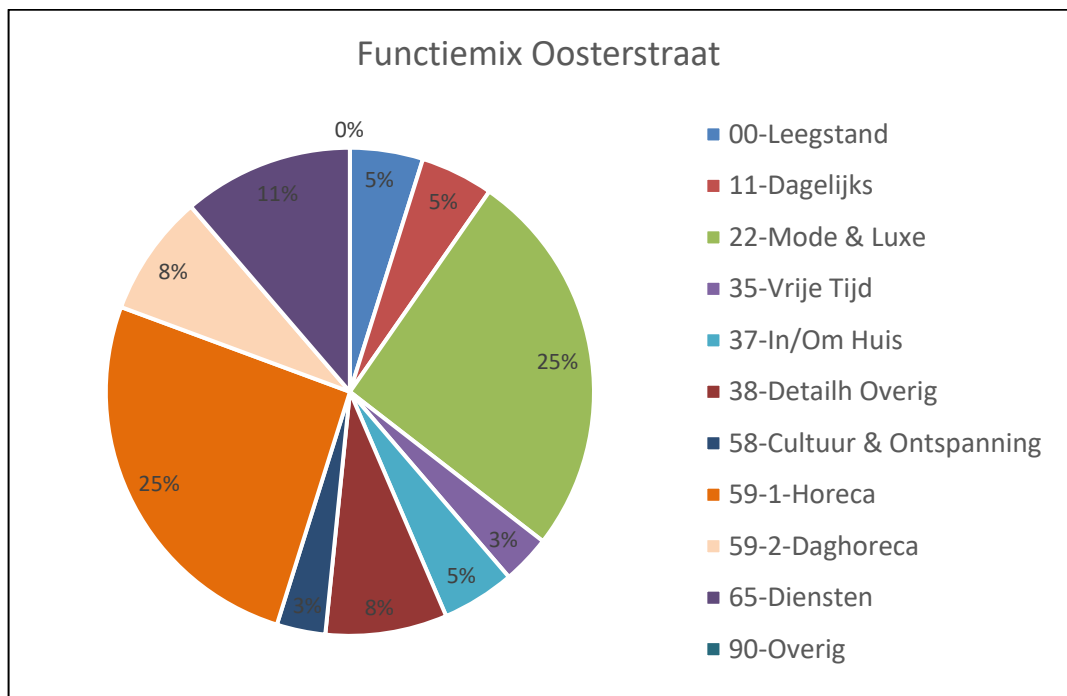
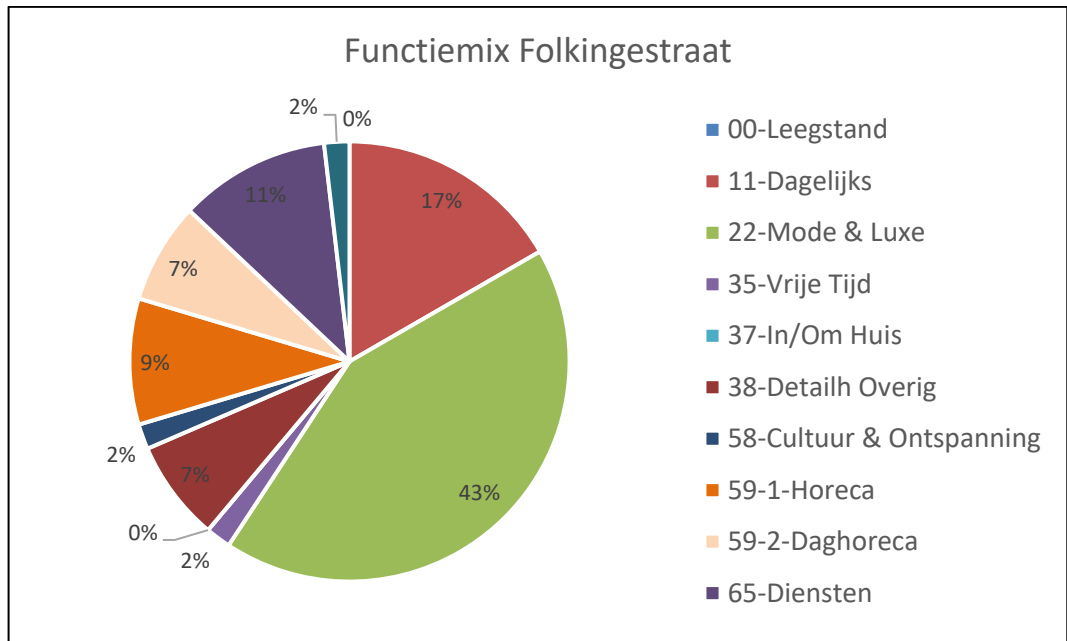
- 3. Kan het college met een inventarisatie komen van panden in de binnenstad die in bestemmingsplannen anders gebruikt worden dan voor wonen, waarbij aangegeven wordt welke panden gebruikt worden voor (dag)horeca en welke door kleine retailondernemers?*

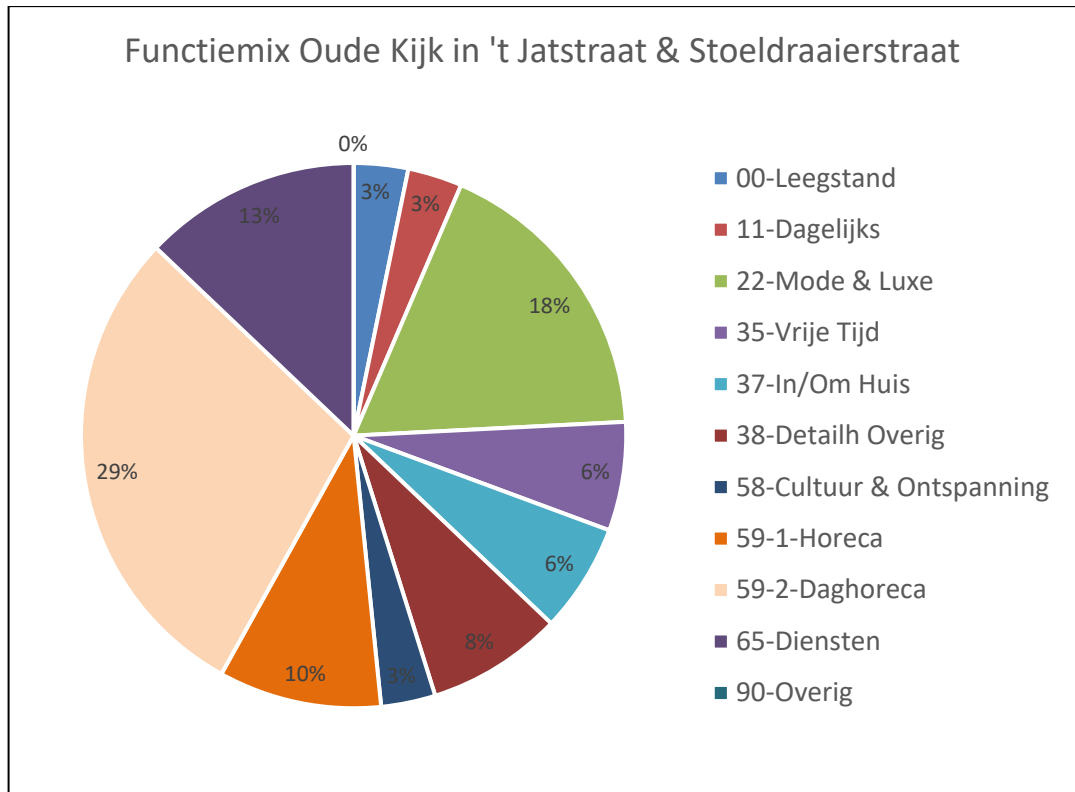
Het is heel goed mogelijk om, bijvoorbeeld per straat, met een inventarisatie te komen die inzicht geeft in de huidige functiemix. Voor een aantal

Volgvel 2

representatieve straten met veel kleine retailers hebben wij dit al voor u in kaart gebracht, namelijk de Folkingestraat, Oosterstraat en de route Stoeldraaierstraat - Oude Kijk in 't Jatstraat. Daarbij moet opgemerkt worden dat het om een momentopname gaat. Deze profielen geven voor de onderzochte straten geen ongunstig beeld, met een gevarieerd aanbod aan (lokale) winkels en (dag)horeca.

Dit neemt niet weg dat in andere delen van de binnenstad de balans brozer is en leegstand en sleetsheid dreigt.

4. *Is het college het met de PvdA eens dat planologisch meer gestuurd kan en moet worden op de mogelijkheden die (dag)horeca heeft voor vestiging in de binnenstad, zodat de mogelijkheden voor vestiging van kleine retailondernemers ten opzichte daarvan groter wordt? Zo nee, waarom niet?*

Het college is van mening dat winkels van kleine ondernemers en daghorecazaken, die veelal ook worden uitgbaat door lokale zelfstandige ondernemers, elkaar juist aanvullen en versterken. Juist de synergie tussen beide is de kracht.

In ‘Ruimte voor Retail’ is, mede op verzoek van Koninklijke Horeca Nederland, opgenomen dat op de bestaande vestigingsvoorwaarden voor daghoreca scherper gecontroleerd moet worden. Dat doen we om te voorkomen dat daghoreca opschuift richting reguliere horeca. Daarom handhaven we, conform Ruimte voor Retail, op de openingstijden (minimaal 4 dagen per week om 11.00 uur open), sluitingstijden (conform Winkeltijdenverordening 2021) en het verbod op het schenken van sterk alcoholische drank. Ook sluiten we voor nieuwe daghorecazaken het schenken van alcohol in zijn geheel uit. Ook dat is conform Ruimte voor Retail.

We voorzien de komende jaren wel een verdere groei van de (vraag naar) allerlei vormen van horeca. Dat komt in de eerste plaats door de groeiende bevolking en werkgelegenheid, maar wordt daarnaast nog versterkt door de veranderende behoefte vanuit de samenleving. We willen deze groei faciliteren en daarbij vooral ruimte bieden aan concepten die onderscheidend vermogen en Gronings ondernemerschap toevoegen. Niet alleen aan onze binnenstad, maar ook aan onze andere centrumgebieden en aan de entreegebieden rondom

Volgvel 4

het centrum. Hiervoor maken wij een 'afwegingskader groei horeca'. Daarover informeren wij uw raad voor de zomer.

5. *Is het college het met de PvdA eens dat we het bestemmingsplan binnenstad zo moeten wijzigen dat per gedeelte van de binnenstad minder mogelijkheden zijn voor de vestiging van (dag)horeca, terwijl die mogelijkheden er wel zijn voor kleine retailondernemers?*

Wij denken dat het huidige bestemmingsplan Binnenstad voor wat betreft de vestiging van daghoreca en reguliere horeca goed functioneert en ten grondslag ligt aan aantrekkelijke en gevarieerde winkelstraten. In het bestemmingsplan is de functie Horeca (categorie 1 t/m 5) volledig gereguleerd en is sinds 2016 binnen de bestemmingen Centrum-1 (kernwinkelgebied) en Centrum-2 (aanloopstraten) daghoreca bij recht toegestaan. Belangrijkste eis hierbij is dat deze vorm van horeca een winkelondersteunende functie heeft en uitsluitend is geopend gedurende de openingstijden die volgens de Winkeltijdenverordening 2021 zijn toegestaan, waarvan minimaal vier dagen per week ten minste vanaf 11.00 uur 's ochtends.

Aanvullend aan het bestemmingsplan Binnenstad, werken wij, zoals in deze brief verwoord, aan het gemeentelijk ontwikkelbedrijf en maken wij beleidskaders voor de groei van (dag)horeca en de afhaal- en bezorgeconomie. Zo maken wij onze winkelgebieden toekomstbestendiger en zorgen we voor een aantrekkelijke balans in het (winkel) aanbod.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.